

16. Кузякіна Н. Драматург Микола Куліш. – К., 1962.
17. Кузякіна Н. П'єси Миколи Куліша. – К., 1970.
18. Куліш М. Твори: У 2 т. – К., 1990. – Т. 1.
19. Куліш М. Твори: У 2 т. – К., 1990. – Т. 2.
20. Мандельштам Й. О характере гоголевського стиля. – Гельсінгфорс, 1902.
21. Мережковський Д. Гоголь і чортъ. – М., 1906.
22. Микитенко І. М. Куліш. “Хулій Хурина” // *Молодняк*. – Харків. – 1927. – № 2.
23. Микитенко І. На інтернаціональному фронті // *Критика*. – Харків. – 1927. – № 11.
24. Новицький М. Торба реготу, або сто найновіших анекдотів // *Культура і побут*. – Харків. – 1927. – № 1, 8 І.
25. Плющ А. Його таємниця, або “прекрасна ложа” Хвильового. – К., 2006.
26. Річицький А. Дещо про епоху, про сатиру, про критику та про класну даму // *Комуніст*. – Харків. – 1927. – № 36, 13 ІІ.
27. Смолич Ю. Драматичне письменство наших днів // *Червоний шлях*. – Харків, 1927. – № 4.
28. Смолич Ю. Твори: У 8 т. – К., 1986. – Т. 7.
29. Стех М.Р. “Революція маленької людини” у ранніх п'єсах Миколи Куліша // *Сучасність*. – К. – 2004. – № 11.
30. Хвильовий Микола. Твори: У 5 т. – Нью-Йорк–Бальтімор–Торонто, 1982. – Т. 3.
31. Чудакова М. Архив М. А. Булгакова: Матеріали для творческої біографії писателя // *Записки* Отдела рукописей Гос. Бібл. СССР ім. Леніна. – М., 1976.
32. Шерех Ю. Пороги і заборіжжя. – Х., 1998. – Т. 1.
33. Drawicz A. Mistrz i diabeł: rzech o Bułhakowie. – Warszawa, 2002.
34. Jastrun M. Historia Fausta // *Literatura* (Warszawa). – 1972. – No. 40, 16.XI.
35. Maguire R.A. Gogol from the Twentieth Century. Eleven Essays. – Princeton, 1974.
36. Nadeau M. The History of Surrealism. – Harmondsworth, 1965.

м. Торонто (Канада)

Наші презентації

ВСЕСВІТ. – 2009. – № 1–2.

У рубриці “Новітня література” надруковано роман Д.Джонсона “Аліна” та п'єсу нобелівського лауреата Г.Пінтера “Новий світоустрій”, а також виступи учасників ІІ Міжнародного письменницького форуму “Слово без кордонів” (Київ, листопад 2008 р.) – В.Яворівського, Б.Йонушкяйте (Литва), Р.Сіліяна (Македонія), Н.Петева (Болгарія), М.Вавжкевича у рубриці “Література ХХ сторіччя” – новелу Ж.Гріна “Левіафан”. Рубрика “Скарбниця” містить матеріали, присвячені видатному англійському поетові й художнику Вільяму Блейку, зокрема нові переклади його “Поезій”, “Пісень невинності” й “Пісень досвіду”, та статті про його творчість Д.Дроздовського “Так помирають святі...” Кілька штрихів до портрета Вільяма Блейка та В.Кейса “Пісні невинності і

пісні досвіду: парадоксальна візія Вільяма Блейка”. У рубриці “Письменник. Література. Життя” публікуються статті Ю.Микитенка “Аліна”: віртуальна реальність сонячного затемнення”, Г.Чернієнко “Мандрівка в нікуди”, Д.Дроздовського “Taras Shevchenko: знайомство з Туманним Альбіоном”, “Грушевський української філології”, “Під сузір'ям Остапа Тарнавського”, “Чингіз Айтматов”: Я сприймаю світ як щось трагічне. Але з життєствердним фіналом”, літературний діалог з Доном Монкерудом. Статті Ю.Щербака “Україна в зоні турбулентності” та Я.Поліщука “Бандити і жертви: чорно-білий світ пам'яті” вміщені в рубриці “Акценти сучасності”, фрагменти спогадів Р.Воронки “Коли воскресла Україна” – у рубриці “Україніка”.

I.X.

секрети Франкової творчості, породить не один дослідницький задум і неодмінно стане предметом спеціальних студій. Проте цим не обмежується значення цієї події.

З одного боку, додаткові томи – це епілог до 50-томника, його істотне доповнення й логічне продовження. З другого ж, це пролог до майбутнього Повного академічного зібрання творів Івана Франка. І саме це визначає важливість цієї неординарної події в науковому та видавничому житті України.

М.Львів

Наталя Тихолоз

Наші презентації

Марійка Підігрянкa. Для України вірно жиймо: Твори / Упорядкування і примітки В.Левицького. – Івано-Франківськ: “Нова Зоря”, 2009. – 783 с.

До книги ввійшли твори М.Підігрянки (Марії Омелянівни Ленерт-Домбровської) (1881–1963) з прижиттєвих видань та неопублікованих джерел з архівів та приватних книгозбірень.

Її твори – це ода Природі, а тому не випадково краса прикарпатського краю лягла в основу її літературного псевдоніма. Через природу висловлювала свою любов до отчого краю, рідної землі. Перші твори з'явилися у львівській газеті “Діло” на поч. ХХ ст., а перша збірка вийшла 100 років тому у Львові. Поетеса 40 років

працювала народною вчителькою в селах Галичини, Закарпаття та австрійському таборі м. Гмінді в часи Першої світової війни за австрійської, польської, чеської та радянської влади. Жила й творила за складних політичних умов на українських землях у першій пол. ХХ ст.

За 60 років літературної діяльності створила сотні поетичних, прозових і драматичних творів, які ввійшли до золотого фонду дитячої літератури. Вона знала декілька мов, зокрема, перекладала з німецької, чеської та ін.

С.С.

КУР'ЄР КРИВБАСУ. – 2008. – КН. 226-227 (ВЕРЕСЕНЬ – ЖОВТЕНЬ)

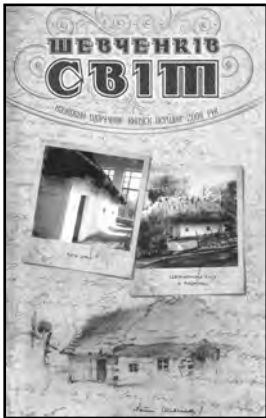
Проза репрезентована творами В. Яворського (“Напівсонні листи”), М. Скалицького, Н. Тубальцевої, О. Деркачової, поезія – добірками В. Цибулька (з кн. “Політикон”), В. Голобородька, А. Підпалого, Р. Харитонової, драматургія – інтерлюдією Дж.-Б. Шова “Смаглява леді сонетів”. У “Витоках” – добірка І. Костецького про сонети В. Шекспіра, у “Постатях” – розмисел п'ятий Вал. Шевчука про Г.Сковороду та спогади І. Чернецького про М. Вінграновського.

У SCRIPTIBLE в рубриці О. Коцарева – проза О. Романенка, рецензії О. Ульяненка (на С. Грабара), Л. Ржепецького (на Д.Кременя), Л. Горболіс (на В. Марка), Я. Голобородька (на М. Кіяновську та М. Савку), О. Михеда (на Л. Голоту), О. Петрової (на малярство С. Гая), “Французьке намисто” Л. Таран та ін. Подано поезію Волеса Стівенса і прозу Даріуша Бітнера.

В.Л.

Шевченків світ: Науковий щорічник / Відп. ред. В.Поліщук. – Черкаси: Видавець Чабаненко Ю., 2008. – Вип. 1. – 156 с.

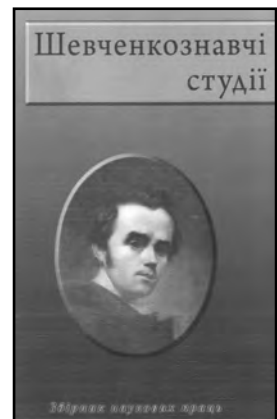

Центр шевченкознавчих досліджень Черкаського національного університету ім.Б.Хмельницького, відомий далеко поза межами Черкащини своїми науковими студіями та видавничою діяльністю, за активної підтримки Інституту літератури ім.Т.Г.Шевченка НАН України започаткував випуск спеціалізованого шевченкознавчого щорічника. Збірник відкривається передмовою директора Інституту літератури ім.Т.Г.Шевченка акад.НАН України М.Г.Жулинського. Тут опубліковано раритетні й важкодоступні нині праці Б.Навроцького “Проблеми інтонаційно-композиційної аналізи Шевченкового вірша”, П.Филиповича “Нові рядки Шевченка”, Г.Костельника “Шевченко з релігійно-етичного становища” та ін. Широко презентовано статті, підготовлені для “Шевченківської енциклопедії” в 4-х томах, над якою працює відділ шевченкознавства Інституту літератури. У розділі “Сучасне шевченкознавство” вміщено статті С.Росовецького та

В.Смілянської “Шевченківська демонологія”, “А покидаємо діла...” (Осмислення феномену людського зла у творчості Т.Шевченка)” В.Пахаренка, “Філософсько-поетичний стиль медитації Шевченка “Дурні та горді ми люди” В.Мовчанюка, “Микола Костомаров і Тарас Шевченко” Р.Харчук, “До проблеми естетики Шевченка” М. Юр, “Інтертекстуальна гра з Шевченком братів Капранових” О.Бороня. Надруковано розвідки В.Поліщука “Василь Доманицький”, І.Бажинова “Шевченкознавчі обрії Ієремії Айзенштока” (розділ “Шевченкознавці і шевченколюби”). Знайшли своє місце у щорічнику добірка есеїстичної шевченкіани С.Процюка й Є.Барана, а також праці діаспорних шевченкознавців Л.Плюща та Г.Ігліньського. “Шевченків світ” заповідається як солідне наукове видання, широке за спектром оприлюднюваних матеріалів: від републікацій до найновіших джерелознавчих праць.

Шевченкознавчі студії. Збірник наукових праць / Відп. ред. Я. Вільна. – К., 2009. – Вип. 11.

Черговий випуск шевченкознавчого збірника наукових праць, що здавна готується в Інституті філології Київського національного університету ім.Тараса Шевченка, відкриває вступне слово директора Інституту Г.Семенюка, який, окреслюючи перспективи розбудови університетського шевченкознавства, розповідає про роботу над створенням наукового Центру шевченкознавства, покликаного забезпечити системний, плановий підхід до студій над спадщиною поета. Матеріал збірника згруповано в кілька розділів: “Літературознавчий аспект творчості Тараса Шевченка”, “Рецепція творчості Тараса Шевченка. Компаративістика”, “Тарас Шевченко і фольклор”, “Мовний аспект творчості Тараса Шевченка”, “Тарас Шевченко і світ. Проблеми перекладу”. Серед публікацій привертають увагу, зокрема, статті “Мнемонічний

пратекст Тараса Шевченка” Т.Бовсунівської, “До реконструкції задуму повісті Тараса Шевченка “Из ничего почти барин” С.Росовецького, “Наративна оптика поеми “Катерина” Тараса Шевченка” М.Ткачука, “Концепт Тараса Шевченка в естетиці й духовній біографії Зінаїди Тулуб” М. Гнатюк та ін. Прикметною особливістю збірника є те, що значну його частину посідають статті молодих дослідників, для багатьох це – дебютна публікація.

Козак М. Дано любить, терпіль, страждать... Драма особистого життя Тараса Шевченка. – Луцьк: Волинська книга, 2007. – 100 с.

В ошатно виданій, прикрашеній повнокольоровими ілюстраціями книжці на загальнодоступному матеріалі листів, щоденникових записів Шевченка, спогадів його сучасників та праць шевченкознавців здійснено чергову спробу відтворити “драму особистого життя” Т.Шевченка. Есеїстична розвідка луцького автора сповнена непідробного пієтету до постаті поета. Однак її поява ще раз переконує в нагальній, невідкладній необхідності підготовки зусиллями Інституту літератури, зокрема відділу шевченкознавства, наукового видання з неупередженим, тактовним, а головне – чесним висвітленням приватного життя Шевченка.

Іванишин П.В. Національний спосіб розуміння в поезії Т. Шевченка, Є. Маланюка, Л. Костенко. – К.: Академвидав, 2008. – 392 с.

У новій монографії П.Іванишина реалізовано плідну спробу розглянути особливості українського художньо-герменевтичного мислення на матеріалі поезії Т.Шевченка, Є.Маланюка, Л. Костенко, розкрито також “сутнісні ознаки художньо вираженого національного розуміння на основі вивчення літературної практики витлумачення національного сенсу способів людського існування” у творчості згаданих митців.

О.Б.

Гризун Анатолій. Поезія концептуальної думки (філософічність сучасної української поезії): Навчальний посібник. – Суми: ВТД “Університетська книга”, 2007. – 135 с.

У навчальному посібнику автор на конкретних прикладах аналізує різні вияви філософічності та особливості поетики сучасної української філософської лірики. Він визначає також певні напрямки подальшої еволюції такої складної системи, знаходить пошукові паралелі художніх засобів у різних авторів, які володіють таким цікавим жанром.

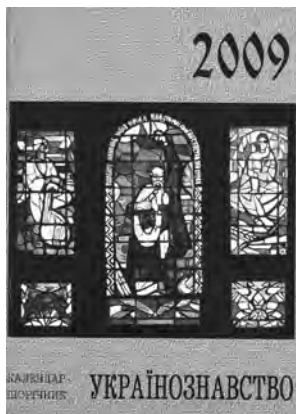
Комплекс поставлених автором проблем і в такому обсязі в нашому літературознавстві малодосліджений, а тому є особливо важливий, тому що фронтальне вивчення філософічності української поезії бачиться як розв'язання однієї з найскладніших проблем сучасного віршознавства.

С.С.

Українознавство – 2009. Календар-щорічник / Упорядн. В.Піскун, А.Ціпко, О.Щербатюк. – К.: ВПЦ Київський університет, 2008. – 280 с.

У календарі перелічено основні національні та релігійно-звичаєві свята, річниці віхових подій. Концепційні матеріали присвячено 175-річчю Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Календар-щорічник “Українознавство – 2009” має кілька розділів: “Часозапис-датівник”, що містить основні дати на 2009 рік з життя держави, подій культури та окремих діячів, а також релігійно-звичаєвий календар, що в цьогорічному ювілейному виданні має окрему присвяту-розвідку з життя університетської церкви. Розділ “Концепти” відбиває університетську історію в її нерозривному зв’язку з подіями загальноукраїнської державної та культурної історії. У матеріалах відбито бачення ідеї університету як явища загальносвітового

походження з його генетичним зв'язком з поняттям Всесвіту – Універсуму та перенесення цієї ідеї на український культурний і науковий ґрунт. Розділ “Діялося, було” включає серед основних напрямних ідею української соборності та її значення у творенні новітньої української держави. Розділ “Галерея портретів” через визначні постаті українського суспільного та культурного життя показує розмаїття українського культуротворчого та державотворчого процесів.

У часовому вимірі всі матеріали календаря-щорічника охоплюють понад тисячолітню українську історію. Календар завершує постійний для видання розділ роздумів над українським майбуттям, що узагальнено названий “Український погляд за край-обрій”.

Український modus vestiendi – спосіб зодягання: Монографія / В.Піскун, А.Ціпко, Т.Шептицька та ін.; за ред. М.Обушного. – К.: Видавничий центр “Київський університет”, 2008. – 272 с.

Одяг та вбрання належать, безумовно, до виняткових явищ у людській культурі загалом, а так само, поза сумнівом, і в культурі українців. У монографії показано історичні форми культурного вираження українців через їхнє вбрання. У розлоговому часовому контексті подано особливості творення українцями світу вбрання з його знаково-символічною системою й окремішнім естетичним баченням. Книжка має вступ “Український modus vestiendi (спосіб зодягання): традиційний стан і запити та можливості сьогодення” та три розділи: “Традиційність та естетика національного способу зодягання в історичному досвіді українців”, де підкреслюється, що загальна ужиткова практика українського вбрання, і естетика як його виражально-впливова сила підпорядковані ще більшому завданню – ідейному впорядкуванню та скріпленню

українського буття; “Українське вбрання в культурних практиках давнини та новітньої доби”, в якому досліджується роль традиційного одягу в українській літературі XIX-XX ст., особливості церковного вбрання та одягу жінок-курсисток поч. XX ст., наголошується на тому, що українське вбрання під впливом культурно-осучаснювального наступу доби стало ідеологічним чинником та однією з визначальних національних ознак; “Національне самовираження у способі зодягання на тлі сучасних глобалізаційних процесів”, де доводиться, що національне вбрання в час глобалізаційних процесів, масового ширення європейської індустрії моди перетворюється на дієвий засіб збереження української ідентичності як форми самопрезентування у світі.